

ABC przedsiębiorcy eksperci BCC radzą

Institut Interwencji Gospodarczych BCC we współpracy z ekspertami prezentuje cykl porad z zakresu przedsiębiorczości i inwestowania. Doświadczeni eksperci, na łamach Biuletynu Specjalnego BCC oraz w portalu BCC, będą dzielić się z Państwem wiedzą z wielu obszarów życia gospodarczego: rynku kapitałowego, finansów, pozyskiwania środków na rozwój, zamówień publicznych.

Sprawę karną skarbową można czasami zakończyć polubownie

Podejrzenie popełnienia przestępstwa lub wykroczenia skarbowego wcale nie musi skutkować długotrwałym postępowaniem przed sądem. Sprawca, jeszcze przed wniesieniem aktu oskarżenia, może zgłosić zamiar dobrowolnego poddania się odpowiedzialności (DPO). Sąd udzielając zezwolenia na DPO orzeknie wówczas karę grzywny w kwocie uzgodnionej przez sprawcę z organem ścigania. Wyrok sądowy nie będzie podlegał wpisowi do Krajowego Rejestru Karnego.

Kto może skorzystać z DPO

O zezwolenie na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności może ubiegać się sprawca, jeżeli jego wina i okoliczności popełnienia przestępstwa lub wykroczenia skarbowego nie budzą wątpliwości. Co do zasady więc ze stosownym żądaniem można wystąpić w sprawie, w której jest oczywiste, że to sprawca popełnił czyn zabroniony i miał zamiar jego popełnienia. Kodeks karny skarbowy przewiduje jednak dodatkowe warunki które należy spełnić, aby sprawa mogła zakończyć się w drodze porozumienia pomiędzy sprawcą a organem ścigania.

Pod jakimi warunkami

Po pierwsze, należy uiścić w całości wymagalną należność publicznoprawną, jeżeli w związku z przestępstwem lub wykroczeniem skarbowym doszło do uszczuplenia tej należności. Chodzi tu zwłaszcza o dokonanie zapłaty podatku wraz z odsetkami za

zwłokę. Trzeba pamiętać, że co do zasady zapłata podatku dokonana przez osobę trzecią w imieniu podatnika nie spowoduje wygaśnięcia zobowiązania podatkowego tego podatnika. Może to mieć znaczenie w tych sprawach, w których z dobrowolnego poddania się odpowiedzialności chciałby skorzystać np. prezes zarządu spółki kapitałowej. W takiej bowiem sytuacji uszczuplony podatek powinna zapłacić spółka.

Po drugie, sprawca powinien uiścić uzgodnioną z organem ścigania karę grzywny oraz koszty postępowania. W tym przypadku należy mieć na względzie, że grzywnę powinien zapłacić sam sprawca. Taki jest wyraźny wymóg Kodeksu karnego skarbowego, a poza tym uiszczenie grzywny za sprawcę może co do zasady stanowić wykroczenie na podstawie Kodeksu wykroczeń.

Jakie są korzyści

Wyrok zezwalający na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności nie podlega wpisowi do Krajowego Rejestru Karnego. Z kolei uiszczenie kary grzywny w ramach dobrowolnego poddania się odpowiedzialności, nie stanowi przesłanki recydywy skarbowej.

Kiedy DPO nie wchodzi w grę

Nie każdy sprawca może jednak skorzystać z dobrodziejstwa dobrowolnego poddania się odpowiedzialności. Ustawodawca wyłączył taką możliwość m.in. w stosunku do sprawców przestępstw skarbowych zagrożonych karą pozbawienia wolności. Oznacza to, że podatnik uchylający się od opodatkowania w 2016 r. i narażający w ten sposób na uszczuplenie podatek w kwocie przekraczającej 370.000 zł, nie będzie mógł poddać się dobrowolnie odpowiedzialności, ponieważ za jego czyn grozi kara pozbawienia wolności. Także sprawcom, którzy uczynili sobie z popełniania przestępstw skarbowych stałe źródło dochodu, nie przysługuje prawo skorzystania z DPO.

Wnioski

Dobrowolne poddanie się odpowiedzialności ma realizować jeden z naczelných celów postępowania karnego skarbowego, jakim jest wyrównanie uszczerbku finansowego Skarbu Państwa, spowodowanego czynem zabronionym. Bez

uiszczenia podatku uszczuplonego czynem zabronionym nie ma bowiem możliwości zastosowania DPO. Negocjacje z organem ścigania są natomiast zasadniczym elementem procedury DPO. Pozwalają sprawcy współkształtować wraz z organem ścigania rozmiar grożącej sankcji karnej.

Autor:

Maciej Zborowski

adwokat, doradca podatkowy

Kancelaria Ożóg Tomczykowski